

Szerző:

Cím:

Forrás:

Öt művész — három kiállítás

Magyar Nemzet
(Hely)

1961. máj. 18.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Idő

Személy

Helyszám

"1961"

708

Farkas János festőművész kiérlelt, elmélyült, szellemében rokonszenves anyaggal mutatkozik be a Fényes Adolf-teremben. Mint a kiállítás katalógusának előszava utal rá, Farkas mintegy negyven éve foglalkozik a képzőművészettel.

Konstruktív szerkezeteiben a valóság lényegének összefoglalására, a valódi törekszik, s a legnemesebb hagyományok útjait követi. Sommázott előadásában sem fosztja meg a valóság elemeit élettéliségüktől. Ritmusai, tisztán és mélyen zengő koloritja, a jelenségek iránti érzékenysége harmonikus, festői világról adnak számot. Farkas munkásságának művészi értékével együtt tiszteletre és megbecsülésre készlet művészi magatartása is, mely nemcsak képeiből sugárzik, hanem megnyilvánul abban a gesztusában is, hogy szigorú önkritikával most látta elérkezettnek a bemutatkozás idejét. Első kiállításával máris helyet biztosított magának képzőművészeti életünkben.

Breznai József és Gánóczy Mária festőpár kiállítása a Csók Galériában színes dekorativitásával kelt hatást. Ha Breznai képeit úgy nézzük, mint egy kísérlet közbeeső állomását, úgy tűnik robbanékony festőiségével elért bizonyos eredményeket. De, mint ha a tartalommal adósunk maradna. Talán kár is ennyi felkészültséget, festői vénát a felületi megmunkálásra, a festői izgalom kifejezésére pazarolni. Az átélés melegségét hiányoljuk Breznai képeiből, melyre példa a Piazza Spagna vérszegény ábrázolása. Ha csak ennyit észlel Európa egyik legkedvesebb, a reprezentációt az intimitással elragadó harmóniába ötvöző teréről, hiábavalóak a ragasztások, a festékekkel való különböző, szemfényvesztő machinációk. Olyan pótanyagot, szerencsére, egyelőre még nem találtak fel, mely az élmény szuggeszioját helyettesíthetné. Egy festői világ kiépítéséért sokszor bizony meg kell az árat fizetni, de az igazi művész, ha meg van győződve igazáról, nem tehet kompromisszumokat. Ennek a kiállításnak a képei pedig, mintha kompromisszum jegyében készültek volna.

Gánóczy Mária művészi felkészültségéről főképp rajzai, tanulmányai és bensősége-sen szerény kis virágszendélete tanúskodik. Temperái is inkább grafikai megoldásba kíváncsoznak, nemcsak a groteszk felfogású témák miatt, hanem azért is, mert előadásuk, szerkezetük, hangjuk grafikai gondolkodást tükröz.

Végül is egy tehetséges festőpár kísérleteit láthatja a közönség. Az újat, a korszerűt keresik, de kérdés, vajon a célravezető úton vannak-e, vagy mellékösvényre tévedtek?

* (d. m.)

Ósz Dénes és Pfannl Egon a Magyar Építőművészek Szövetsége három termében rendezett kiállításon Budapestről tesz meghítt vallomást, olajfestményeken, grafikákon. Budapestről, a romokban állt, majd újjá, és szebbé varázslódott fővárosról.

Ósz Dénes csaknem negyven festményének jó kétharmadán ott a Duna, amint kettészeli a várost, vagy ahogyan kivül-nak partján a szelíd esti fények és milliárd csillagként tükröződnek a vízben. A művész szereti a csendet, a békés nyugalmat, az alkonyt és az esti hangulatot — legalábbis erről vall képein. Bensőséges Vasárnap délutánja a Duna-parttal és háttérben a Parlamenttel, kiegyensúlyozott Lámpagyújtás című festménye, Alkonya arról tanúskodik, hogy Ósz Dénes, aki belső harmóniáját a képszerkesztésben, a vízszintes síkok gyakori felidézésével is megteremti, ezt a harmóniát beleérzi a tájba, akár a kísérleti lakótelepet, a Szabadság-hídat vagy a Lágymányost ábrázolja. Képeinek viszonylag sötét tónusát egy-egy vidám színfolt, a hajók tatja vagy kéménye, a Vörösmarty tér égővörös tűz-

fala, a Dunában villódzó sok-sok fény teszi derűssé, meghitté. Mi is így, ilyen derűsen szeretjük Budapestet, ezért állnak hozzánk közel ezek a képek.

Pfannl Egon a restaurátor és tervezőmérnök főváros-rajongásával szól hozzánk azokon a grafikáin, amelyek Budapestet követik nyomon 1945-től napjainkig. A valósághoz ragaszkodó krónikás hűsége, igényessége kap helyet azon a csaknem harminc képen, amely a romokból az új lakótelepig mindenről beszámol. Az évszámok tanúsítják, hogy Pfannl nemcsak in statu nascendi írta le Budapest újjáépítését, hanem rajzoló önjával mindig, minden esztendőben ott volt, amikor valami új, valami szép elkészült a városban. A képek egy része a Budapesti Történeti Múzeum tulajdonában van, s ez a tény is azt erősíti meg, hogy Pfannl Egon grafikai értékes kortörténeti dokumentumok. A rendezés ügyesen, ellenpontozás-szerűen csoportosította Ósz Dénes és Pfannl Egon képeit. A legtöbb esetben a grafikák dokumentáló mozzanataira ráfelelnek a festmények; a miniszterelnökségi palota romjai mellett ott a kísérleti lakótelep, a kiégett Pálffy tér vádló köveire Ósz Dénes festménye a visszhang, amely a Fiastyúk utcai építkezés örömet, városunk fejlődését hirdeti.

(g. i.)